6155 Ն· 1889 ՅՈՒՆՎԱՐ 12 ԲԻՆԶՇԷՆՊԻՀ 29 ՈՒՆՃՈՒ ՀԵՆԻ ԱԼԱՖ· ՅՈՒՆՎ· 24 Ն· 6155

20 ՓԱՐԱ

Ղապիթամբզ ոչ կիւն ջրզար։

ԳԻՆԱԹԼԱՐ

Սանեալիք Մուճիտ 8
Այրբ այլեզ 4
Ռօսբա իւանրլի պիզե այիտ տիր . . .

Մանգուսանի Էֆիրեար

20 ՓԱՐԱ

Գայաթատա, Ազապ-զաբուսունտա, Զէյզե մէյտանընտա, Ֆուրունտան զարշրսրնտա, 298 Նիւմէրոյու Մանգուսանի Էֆիրեար մաթպասրնտա։

١٢٠٤ ԲԵԱՆՈՒՆԻ ՍԱՆԻ ١٢

ՍԱՀԻՊ ԻՄԹԻԵԱԶ ԿԱՐԱՊԵՏ Ց՝ ՓԱՆՈՍԵԱՆ

١٢٠٦ ՃԵՄԱԶԻՎ ԷՎՎԷԼ ٢٢

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

Գասբր Բաշատա Պիւեիւք Բիալէ վաղբայի մալիւմէսինտէ միւհթէրէդ օլանլարտան թէրզի էսատրն վալիտէսի տախի, տիւն միւթէսիրէն վէֆալթ իսէրէք մէսարիֆի տէֆնիեէսի տիկէրլերի միսիլլու, ձէպի Հիւմայունտան իթա պույրուլմուշ, վէ տիկէր եանանլարա հէր կիւն նաֆագա վէ սայիրէ վերիլմէքտէ օլտուղու կիպի, հէքիմ վէ ճէրրահլար թարաֆընտան տախի քէմալը ալդգաթլա թէտավիլերինէ պադըշմադտա տրը։

Պու վադատտա ֆէլաքէթզէտ օլան պիր լոզուսանըն եէնի ազմուշ օլան չօճուղու իչին պիր սիւտանա թայեինինէ էմր ու ֆէրմանը մերհամէթպէհանը Բատիշահի շերէֆոատրը օլմուշ տուր։

Գարօն Հիրշ Թարաֆընտան, Մ· Կնայսթըն հաքէմիկի, պա իրատէյի Շահանէ թատիգ օլունտուղու մալիւմ օլուպ, հիւքիւմէթի Սէնիյէէ թարաֆընտան տախի Բարիզ իսթինաֆ մահքէմէսի ավոդամթլարընտան Մ· Էրնէսթ Պնուասթ իլէ Մ· Լէօն Գլերի հաքէմ թաեին օլունմուշլար տրը։

Իթալիա հիւքիւմէթինին մէմալիքի Շահանէտէ պիր ադ մզդտար մէքթէպ իհտատա վէ քիւշատ իթմէք նիհէթինտէ օլտուղու, Իթալիա սէֆիրի թարաֆընտան Պապը Ալիէէ պիլիտիրիմիշ օլմաղլա, «Մոնիթէօր»ին պէհանրնա կէօրէ, հիւքիւմէթի Սէնիյէէ, պու մէքթէպլերին դավանդիկի Օսմանլիէէ թապի թութուլմադ-զաղմ կէլտիկինի պէհան իթմիշ տիր։ Սէֆիրի միւշարիլէյհ, պու ճէվապը մէթպուր օլան Իթալիա հիւքիւմէթինէ պիլտիրմիշ տիր։

Մ· Գաուլանը, Ցէտէաղաճտան Սէլանիկէ դատար պիր շրմէնտըֆէր իմթիհազը թալէպինտէ պուլունտուղու շաեի օլմուշ իսէ տէ, պու խաթթ ֆէննի հարպճա բէք էհէմմիյէթլի օլուպ, սէմերէտտար օլամահաճաղընտան, մուսմիլէյհ, պունա մուդաֆի, Սէլանիկ լիման վէ բրնթըմընը իմթիհազը թալէպ իթտիկի «Մոնիթէօր» եազըեօր։

Ուզուն Զարշը պաշընտա ֆինճանճլար խանընտա սաքին էրտէք մալ միւտիրի սապրդը Ասիմ էֆէնտի, տիւն օտասընտա եալընդզ պուլունտուղու հալտէ, բէվօլվէր իլէ քէնտիսինի թէլէֆ իթմիշ տիր։

Իսանէ գոմիսիոնը թարաֆընտան թէվզի վէ իթա օլունան քէօմիւր վէ օտունտան տօլահը, ի-քինճի պէլէտիեէ տախիլինտէ վագը 38 մէտրէսէ տէրսիամ վէ թալլապը նամիարընա պիր շիւքրանամէ թանզիմ վէ Շէհիր Էմանէթինէ թադտիմ օլունմուշ տուր։

Վիլաեաթը Շահանէտէ չօճուղլարը աշը ամէլիեաթընա իթինա վէ միւսարէաթ օլունմասը լիւզումու, պու քէրրէ, Տախիլիեէ Նէզարէթը ճէլիլէսինտէն թաամիմէն իշար պույրուլմուշ տուր։

Գէյօղլու վէ Գալաթանը պաղը ճիհէթլերինտէ թօնպօլա նամը իլէ օյնանմադտա օլան գումար օեունունուն, ճանիպը զապթիեէտէն մէն իտիլտիկի, մաէթթէեէ-քքիւր իսթիհսպար իտիլմիշ տիր։

Թարապլուսը Ղարպա Թապի Քրոաթօ գազասը տախիլինտէ քէսրէթլէ եազան եազմուրտան հասրլ օլան սէլլէր, Ներտիեէ գարիեէսի ճիվարընտա, պիր մաղարաեը պասմըշ վէ տերունինտէ սաքին օլանլարան 6 քիշիեի մաղրուգէն թէլէֆ իթմիշ տիր։

Պու քէրրէ տախի, Նիզամիեէ խազինէսինէ իթա օլունան մէպալիղտէն Իզմիտ ֆապրիգայի Հիւմաեունը իլէ սաեիր պաղը ֆապրիգալարը մէմուրլէն վէ քէթէպէ վէ Հաճէլէսինին մաաշլարը իլէ ասքէրի միւթէդաիւտ վէ էյթամէն, պաղըյեէյի մաաշաթը կիֆա օլունուպ, գուսուրը տախի թաշրատան վուգու պուլան սրբարը (մաաշլարընա թախսիսէն թէվզի օլունաճադ տրը։

* * *

Վէ Ղնճի տէֆա օլարադ խարիճիեէ տաեիրէսինէ վերիլէն 45000 ղրշլա, պաղը մէմուրլինին պիրէր մաաշլարը թէմամէն վերիլմիշ տիր։

* * *

Վէ պու քէրրէ Թօրիանէեէ վերիլէն մէպալիղտէն, Պարութխանէ վէ Դըրդ Աղաճ ֆիշէնկխանէսի Իսլամ ամէլէսինին 304 յուլիս մաաշլարը վէ ումում ֆապրիգայի Հիւմաեունլարտա միսթախտեմ ասաքիրին կիմլաթ հուգուգլարը թէսվիեէ։ Վէ լոսթ թարաֆընտա, միւհէնտիսխանէ շակիրտանը իլէ Թօրիանէ մէքթուպի վէ հարպլրոս գ՝ ԵՏԵՐԲԻՊՏ ասասիրելերի գալեմերի քէթէպեսինին 304 Օղոստ. մաաշլարը թէսվիեէ դրընմէշ տրը։

* * *

Վէ 5, 6, 7 Նճի տէֆա օլարադ ումարը թըպպիեէյի միլքիեէ նէզարէթինէ վերիլէն ճէման 15000 ղրշտան ճէմիյեէթի թըպպիեէյի միլքիեէ ըեեիս վէ աղա վէ քեաթիպինին պիրէր այըդ եէվմիեէլերի իլէ սրհհիյեէ միւֆէթթիշլերինտէն պիր ղըսմընը պիրէր այըդ մաաշլարը իթա օլունմուշ տրը։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԻԹԱԼ

Զօղ տէֆա ղազէթամզտա իլմէ տայիր միւֆիտ միւֆիտ պէնալէրի, քէմալի տիդգաթ վէ մէմնունիյեէթլէ օգունմուշ օլան տօղթօր ճէլալէտտին էֆէնտի, հէր հաֆթա պիրէր պէնտ գազէմէ ալմագլըղա հիմմէթ իտէճէկինտէն, պու ճումաա իրթէսինտէն պէտ իլէ, հէր ճումաա իրթէսի կիւնլերի, մաթէչէքքիւր տէրճ իտէճէկիզ տիր։

Ամէն· Ս· Պատրիարք Հայր հաղրէթլերի Մագսուտզատէ Աթուֆէթլու Սիմոն պէյ հաղրէթլերի իլէ տիւն սապահ Խարիճիեէ միսթէշարը Տատեան տէվլէթլու Ցարութիւն բաշա հաղրէթլերինին տէվլէթխանէլերինէ պիլ ադիմէ, միւշարիլէյհ հաղրէթլերի իլէ միւլադաթ իմմիշլէր տիր։

Տիւն Քաղաքական ժողով, Գալաթա խորհրդարանընտա Ամէն· Ս· Պատրիարք Հայր հաղրէթլերինին բրեասէթի վէ Մագսուտզատէ ախուֆէթլու Սիմոն պէյ հաղրէթլէրինին Ատանապեսութիւնը թահթընտա իճթիմա իթմիշ տիր։

Իշնիմիտատէն մա էլ մէճլիսունիեէ իշար օլունտուղունա նազարէն, մահէլլի մէզքիւր մէմլէքէթ թապիպի Մեծ· Տօքթ· Ճէրրահեան էֆէնտի տիւսթուրուն Պէլէտիեէ նիզամնամէսինի երմէնիճէեէ թէրճէմէ իթմիշ տիր։

Մա էլ մէճլիսունիեէ խապէր ատրդրմրդա նէզարէն, Ամէն· Ս· Պատրիարք Հայր հաղրէթլերի, վէ Ազնուա· Կիւլկէնկեան Յովհաննէս վէ տօգթօր Թիրեաքեան էֆէնտիլէր պիրէր լիրայի Օսմանի վէ Սիւնպիւլի խանընտա մուգիմ խալը թիւճճարընտան Մեծ· Ալէքսն Ցակոբ էֆէնտի տախի պիր մէճիսիեէ միւթէվէֆա Մանավեան Տիգրան էֆէնտինին աեիլէսինէ իհտանէ իթմիշլէր տիր։

ՊԻՐ ՍԻՍԱԼ ՏՍՀԱ

Գայսերիյէէնին պապականլար առաջնորդու Պօղոս դերապայծառ, քէնտի թէէլիֆի օլան Թիւրքճէ Իլմի Իլահի քէթապընտա, Բում քիլիսէսի, վէ Բօմա քիլիսէսինտէն պաշդա քեաֆֆէյի քիլիսէլէր իլէ պերաբէր պիղիմ քիլիսէմիզ իչին, պիր չօգ տէֆալար, «Քրիստոսուն քիլիսէսինին խարիճինտէ տիրլէրչի նաէն ալէյհ, քրիստիան սահրլամաղլար, չիւնքի, Բօմա քիլիսէսի, կէրչի շիմտիեէ գատար, անլերին քեաֆֆէսինինտէ հերձուածողլարընա բէսմէն հիքմ իյլէմիշ օյտուղունտան, պիղտէ, մէղքիւր քիլիսէլէրէ հերձուածողնա, եանի Փաթրիգլերինէ վէ եաթոտ կաթողիկոսլարընտա հերձուածող տէրիզ, վէ կէրչի նիւթա պէս հերիտիկոս տախի տիեէպիլիր իսէքտէ, չիւնքի էյլէ տիրլէր, լաքին, Բօմա քիլիսէսի, հերետիկոս օլտուղլարընը, հէնուզ ըեսմէն վէ ալէնէն իլան իթմէմիշ տիր, շիմտիքի հալ, ըեսմէն, եալընդզ Շէնճարի սրֆատընը վերիրիզ» տէմիշ տիր։

Նիհայէթ, քէնտի հօճալարը վէ քէնտի էֆէնտիլերի միսիլլու, Պօղոս դերապայծառ տախի, պիղիմ, Քրիստոսուն քիլիսէսինտէն խարիճէ պուլունտուղումուզա, վէ քրիսթիեան սահրլամահաճաղընդա հիքմ իթմիշ տիր· չիւնքի, մէղհէպճէ պաղը չէյլերի ֆարգը սուրէթտէ ինանտրդման պաշդա, պիրտէ պաշդը ճասը փափալարա իթաաթ իթմէքտէ, վէ եանընմադըղընա ինանմադտա տէկիլ իմիշիզ տիր։

ԲէՀ ալէա, տիլին քէմիկի օլմաերզ, վէ դաղէմտէ հէր էմրէ իթաաթ պիրլէ, հէր չէեի եազաճաղընտան, կէրչի պէդ տախի, այնի թարրիգի թութուպտա, քէնտիլէրէ հերձուած վէ հերետիկոս տուրլար տիեէրէք Քրիստոսուն քիլիսէսի խարիճինտէ պրրադ ալդիլիր իսէքտէ, «Նէ՞ լազըմ տրը եալընդզ տիւնեատտա պուլունան 150 միլեոն էհալինի թաճիզ իթմէք, Քրիստոսուն քիլիսէսի բէք կէնիշ տիր, վարբընպար պիր քէօշէսինտէ տէ անլէր սիրբլէնսինլեր» տիեէրէք միւսատէ իտէրիզ, լաքին, Պօղոս դերապայծառուտան տա, պու միւսատէմիզէ դարշըլըզ պիր չէյ ըեճա իտէրիզ, չէյլէ քի, մատամ քի քէնտի իտտատա վէ իթիդատընճա, պիզ, Քրիստոսուն քիլիսէսինտէն տէկիլ իմիշիզ տիր, մատամ քի Քրիստոսուն քիլիսէսինին խարիճինտէ դամըշ իմիշիզ, վէ պունատէն ալէյհ պիզ Քրիստիեան սահրլամաղ իմիշիզ, աճապա պիզ նէ՞ իմիշիզ տիր, շիմտի պիզիմ քիլիսէմիզտէ պիր քիլիսէ՞մի տիր, եօղսա տէկիլմի տիր, էկէր քիլիսէ իսէ, իմանընդան էսասը, աճապա քէնտի իթիդատլարընճա նէ՞ տիր, մուսավի՞մի տիր, պուտտավի՞մի տիր, պրահմանէ՞մի տիր, վէ եօղ, էկէր քիլիսէմիզ եօղ իսէ, պիղէ տինու մէղհէպ ճիհէթինտէ, նէ՞ նաղար իլէ պագմադտա տրբլար, տինլի՞մի, տինսի՞զ մի, եօղսա իքիսինտէն մահրում պիր շէ՞յ մի· վէլհասրլ լութֆէն պունու պիղէ պիլտիրմէյի տիրլէր, էյլէ եաբընդզ էջմիածնական վէ եախօտ Լուսաւորչական տիեէրէք դաբալը սուրէթտէ կէչմէքլիք քեաֆի տէկիլ տիր։

ՄԷՍԱՆԻԼԻ ՀԱԶԸՐԸ

ԺԷՆԷՐԱԼ ՊՈՒԼԱՆԺԷ

Պիր գաչ կիւնտէն, Բարիզ մէպուսլուղունուն ինթիհապը իճրա օլունաճաղը ճիհէթլէ, պու մէպուսլուղա Մ· Ժաղ մը, եօղսա ժէնէրալ Պուլանժէ մի ինթիհապ օլունաճադ տրը։ Ֆրանսա էհալիսի պունա չօգ մէրագ իտիեօր։

Իսթիտատէ, ճիւմհուրիեէթ մէպուսու Մ· Ժաղըն Թարաֆտարը զանիֆ, վէ պիլաբս Պուլանժէյին Թարաֆտարը կիթիքճէ դուվվէթլէնմէ, տէ իքէն, շիմտիքի հալ, պունուն ադսխսինի կէօսթէրմէքտէ կիպի տիր։

Ֆրանսատա շէօհրէթչուար օյան Մ· Ժիւլ Սիմոն վէ Մ· Ժոն Լէմուան էրսէրնեա կիլըատը նուրդ մէնէրինի ումումա թավսիեէ, եօղսա Պուլանժէ ինթիհապ օլունտուդտա, ճիւմհուրիեէթէ պիր պէլա օլաճաղընը պէհան իթմէքտէն կէրի տուրմահօրլար։

Իսթիտատէ «Սօլէյ» զազէթասը, Պուլանժէնէ ինթիհադ իթմիշ իքէն, շիմտի օ տախի, ժէնէրալ Պուլանժէ լէհինտէ ըէյ վերմէքտէն կէրի տուրմալարընը, դարիինէ թավսիեէ իթմէքտէ տիր։

Տիկէր Թարաֆտան Օրլեան իսանէսանընտան տիւգ Տօմալը Ֆրանսա ավտէթինէ միւսատտէ օլունմասը դրալ Թարաֆտարլարընա հիւանի թէէսիր իթմիշ օլմաղլա, պու ֆիրղանընն տախի, Պուլանժէյէ ըէյ վերմէքտէն իմթինա իսէճէքլերի մէմմուլ ատտա օլունուեօր։

Պունունլա պերապէր, ժէնէրալ Պուլանժէ վէ Թարաֆտարլարը տախի ղայրէթտէն ասլա կէրի տուրմադըղլարընտան, պու ինթիհապը նէթիճէսի շիմտիտէն քէստիրիլէմէզ։

ՌԱԲԱ

Բօմատան 18 յունվարտա եազըլըեօր քի, Բարանին Վաթիգանտան միւֆարէդաթը արդու իտէճէք օլտուղու հալտէ, քէնտի մէմլէքէթինէ կիթմէսինին, միւշարիլէյհ թէբլիֆ իթմիշ օլան բրէնս Լիսթանշթայն պու քէրրէ Բօմատա կիթմիշ տիր։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

«Թայմզ» զազէթասընը Վիէննա մուխպիրինին ղեհանընա կէօրէ, Պուլկար պայրաղընը թէքրար հիւքիւմէթ դօնաղը իւզերինտէ քիչատ օլունմասը հադրնտա հէյքէթի միւտիրանը թալէպի, բրէնս Ֆերդինանտա նէզտինտէ էլեէվմ դաագուլ օլունմամըշ տրը։

* * *

Վիէննա զազէթալարընը պէհանրնա կէօրէ, բրէնսէս Գլէմանթին, բրէնս Ֆերդինանտըն Թասսիլոյի հիւքիւմէթի իշին, Ցէրսատէթէ կէլմէք նիհէթինտէ իմիշ։

ՐՈՒՍԻԱ, ԱՎՍԹՐԻԱ ՎԷ ՊԱԼԿԱՆ

Բարիզտէն յունվար 19 թարիխի իլէ իշար օլունմուշ տուր։

Բուսիա իլէ Ավսթրիա պէյնինտէ իթիլաֆ հասուլէ կէլիպ, Սըրպիսթան վէ Գուլկարիսթան հագդընտա, միւզաքէրաթ ճէրէեան իմթիկի թէէմին իտիլիեօր։ Զանն օլունտուղունա կէօրէ, Բուսիա տէվլէթի, Ավսթրիանըն Սըրպիսթանտա իճրայի նուֆուզ իմմէսինէ բոէյի բիղա կէօսթէրիեօր իմիշ։ Բուսիա իմբէրաթօրիցասը իլէ դըզդարընտաշը տիւշէս տը Գէմպէրլանտըն վէսաթէթ վէ շէֆաաթը իլէ իմբէրաթօր Ալէքսանտրընը բրէնս Ալէքսանտր տը Պաթէնպէրկ իլէ պարըշմըշ օլտուղու շահի օլմուշ տուր։

Միւշարիլէյհ բրէնս Ալէքսանտր Պաթէնպէրկին թէբրար Պուլկարիսթանա բրէնս օլմասը վէ բրէնսէս Վիդթօրիա իլէ ադաը իպտիվաճ իթմէսի մէմուլատտա օլունուեօր։

ՄՕՐԻԷՐ ՀԱՏԻՍԷՍԻ

Բարիզտէն յունվար 20 թարիխի իլէ իշար օլունմուշ տուր։

Մատրիտտէն ալընան մալիւմաթա կէօրէ, Ինկիլիէրանըն Բէթերսպուրգ սէֆիրի սըր Բօպերթ Մօրիէրի 1870 մուհարէպէսինտէ մարեշալ Պազէնէ Ալմանիա սաքէրինին հարաքեաթընը պիլտիրտիկինի իտտատա վէ ճասուլլուդ իլէ իթհամ իյլէմիշ օլան պինպաշը Տէնա, նէշր օլունան մէքթուպլարընտա միւթէվէֆա մարեշալ Պազէն իլէ մի՛ լազատթընտա, բրէնս տը Սօլմըն տախի հաղրը պուլունտուղունու պէհան իթմիշ օլմաղլէ, Մատրիտտէն ալընան մալիւմաթա կէօրէ, բրէնս Սօլմանան մալիւմաթ իսթէնիլմէքտէ, ֆիլվադը մարեշալ Պազէնին պէհանաթը մէղքիւրէտտէ պուլունտուղունու վէ քէնտիսի հաղրը օլտուղունան, սրը Մօրիէրէն թէլէկրաֆ ալտրդընը պէհան իթմիշ տիր։

ԶԼԷՆԿԻՊԱՐ

Ալմանիա իմբէրաթօրուղու մէճլիսի մախտուտ թարաֆընտան միւզաքէրէ օլունան Զէնկիպար մէսէլէսի լահիհասը 3 ֆրդրատան ի-պարէթ օլուպ, «Նահէ Ֆրահէ Բրէսէ» զազէթասը, մէղքիւր ֆրդրատարընն պէր վէճճի աթի օլտուղունու սէյլէեօր։

Պրինճի Ֆրդրատ· —Էսիր թիճարէթինին մէնի իլէ, Ալմանիանըն Աֆրիգայի վասաթի սէվահիլինտէքի մէնաֆիինին մուհաֆազասը զըմնընտա, հիւքիւմէթ 2,000,000 մարգտան իսպարէթ պիր մէպլաղընն սարֆընա մէճբուրն տուր։

Իքինճի Ֆրդրատ· — Պու մադսէսին իսթիհսալը զըմնընտա, իմթիհազընա դարար վերիլէճէք օլան թէտաարիրին մէվզիի իճրատէ վաղը, հիւքիւմէթ թարաֆընտան թաեին օլունաճադ պիր գամիսէրէ

թէվամ օլունաճագ, պու գամիսէր. Ալմանիանըն պաշ վէքեալէթի մանէթինտէ պուլունարագ, մագամը միւշարիլէյհտէն ալաճաղը թալիմաթ իւղերինէ հարէքէթ իտէճէք տիր։

Իւշինճիւ ֆրդրա։ — Սարֆընա լիւզում կէօրիւնէճէք օլան մէպալիղին սարֆը պաշ վէքեալէթ մագամընա անիտ օլտուղունտան, մագամը միւշարիլէյհա մերքէզ մալ սանտըղընտան լիւզումը մրդտարը ադչէ ալմաղա մէէղուն տուր։

* * *

Ցունվար 20 թարիխիյլէ Լոնդրատան իշար օլունմուշ տուր։

Գլիւպ նամ զաղէթա, Զէնկիպարտան ալընան խապէրլէրին բրէնս Պիզմարդը մէճլիսուն իտէմէէճէկինի պէեան, վէ Թիւկիւ իլէ Տարէսսէլամ վուգուաթը միւթէէսսիֆէսի Ալմանիալըլար թարաֆընտան իտիլէն խէթալարընը նէթիճէսի օլմաղլա, Ինկիլթէրանընը, տիկէրլէրին խէթալարընա իշթիրաք իտէրէք, մէսուլիէթ ալթընա կիրմէքտէն ֆարիզ օլմաը զէմանընընն հիւլում իթտիկինի տէրմիեան իտիեօր։

ԲԱՆԱՄԱ ԳԱՆԱԼԸ

Բարիզտէն շու վէճհէլ մալիւմաթ վէրիլմիշ տիր։

Բանամա գանալը ամէլիաթընըն իքմալը իչին, լաղըմ կէլէն մէպալիղին Ֆրանսա Մալինէ նէզարէթի թուրաֆընտան սարֆ օլունաճաղընա տաեիր շըմալի Ամերիգալըլար թարաֆընտան տէրմիեան իտիլէն ֆիքիր բէք զարիպ իսէտ, աեանտէն Մ. Լոմնոն վէ Մ. Շերման թարաֆընտան իյրատ օլունան նութգլարա պագըլըր իսէ, շըմալի Ամերիգալըլարըն, Ամերիգա բէէիսի էսպագը Մ. Մոնրոէ գաեիտէսինին նէտէն իպարէթ օլտուղունու պիլմէմէլէրի տախի զարիպ տիր։

Մոնրոէ, 1823 դեկտ. 2 սինտէ, պէեաննամէսինտէ, Ամերիգա մէսահիլինէ էվրոբա տէվլէթլերի թարաֆընտան միւտախէլէ վուգու պոզմասընը գաթիէն մէնն իթմէմիշ տիր։ Թարիխի մէգքիւրտէ, Ամերիգատա վագը Իսբանիա վէ Բորթէկիզ միւսթէմլիքէաթընտա պաղը հարէքէաթք նամէրզիեէ տէ վուգուա կէօթիւրիւլմիշ իտի։

Էվրոբա տէվլէթլերի, միւտախէլէ ուսուլունու դապուլ էթտիքլէրինտէն, Մոնրոէ, Ամերիգանընը մէսալիհի տախիլիեէսինէ վուգու պուլաճագ հէր կէօնա միւտախէլէ ալէյհինէ իթիրազ իթմիշ իսէ տէ, էվրոբա տէվլէթլերինտէն հիչ պիրի, Մոնրոէ գաեիտէսինի գապուլ իթմէմիշ, վէ Իսբանիա տէվլէթի, Ֆիլադատա զուհուրէ կէլէն իսթիղլալը պասորրմըշ տըր։

Գանատա, իսէան իթտիկի հալտէ, Ինկիլթէրանընը շէտիտէն միւտախէլէսինէ, Ամերիգալըլարընը մանի օլմաեաճագլարը աչիքեար տըր, զաթէն Ամերիգա հիքիւմէթի, Ամերիգա իլէ էվրոբա պէյնինտէ զուհուր իտէն իսթիլաֆաթա միւտախէլէտէն իմթինա իթտիկինտէն, Մոնրոէ գաեիտէսինին պինասը, Ամերիգանընը իսթիգլալը տիմէք տիր։ Գունունա պէբաղեր Ամերիգա, քէնտի ուսուլը իտարէլէրինի իսլահ իթմէք, վէ ումուրը նաֆիատան մաատուտ պաղը ամէլեաթը իճրա իթտիրմէք իչուն, էվրոբա տէվլէթլերի վէ եա էֆբրատը նատան պաղը քիմսէլէր իլէ պիր թադըմ մուգավէլաթ ադտ իթմիշլէր տիր։ Իշթէ Գոլոնպիա ճիւմհուրունուն եարարընը շէյլէր տէ պունտան իպարէթ տիր։

Շուրասընընը ոչէանը լաղըմէտէն տիր քի, շըմալի Ամերիգա, թէքմիլ Ամերիգանընը իւղերինտէ իճրայի հիւքմ իթմէք արզուսունա տըր։

ԱՇԻՆՕՑ ՍԷՖԷՐԻ

Էվրոբա զաղէթալարընտան պաղըլարը, ախիրէն, գաղադ Աշինօֆընը թահթը բրեասէթինտէ օլարագ, Հապէշիսթան ճիհէթլերինէ կիտէն ֆըրդայի սէֆէրիեէեէ էհէմմիեէթի աղիմէ իթա իթմէքտէ տիրլէր։

Վիէննատա չըդան «էքսթրապլաթ զաղէթասը», Հապէշիսթանա կիտէն գաղադլարընը սէյեահաթը վագըալարընտա, մազհարը մուաֆֆագիեէթ օլմալարընա Ռուսիա տէվլէթինէն բէք զիեատէ ալէագատար պուլունտուղունու, վէ պիրինճի գաղադլատան ոօնրա, տիկէր պիր չօգ գաղադ էֆբրատընընն տախի Հապէշիսթանա կիտէճէքլէրինի, վէ կիւնիւն պիրինտէ Հապէշ գրալընընն Ռուսիանընն հիմաեէսինէ տախիլ օլտուղու քէմալը հայրէթլէ իսթիխպար իտիլէճէկինի պէեան իլէ, պու հիմաեէնինն նէ կիպի հալլերէ նէթիճէ վիրէճէկինի պիլմէք բէք ճ.օլայ տըր։ պինաէն ալէյհ, եալընըզ Ռօմա գապինէսի տէկիլ, պէլքի տիւվէլի ոաեիրէ տախի Ժէնէրալ Նիգօլաեէֆին գօմանտասը թահթընտա պուլունան «սէրպէսթ» գաղադլարա վէ պու գաղադլարընը հարէքեաթլարընա քէմալի տիդգաթլէ պագմաղա մէճպուր տըրլար, տէմիշ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

Պերլին 22 յունվ.

Ալմանիա մէճլիսի իթթիհատը, Զէնկիպարա տաեիր օլան հիւքիւմէթին լաեիհասընը գապուլ իթմիշ տիր։

Պու լաեիհանընն Բայխշթակտա միւղաքէրէսի, կէլէճէք ճումաա իրթէսի կիւնիւ վուգու պուլաճաղը միհթէմիլ տիր։

Պատէհու Մ. Վիսման, 7 զապըթան վէ 9 շավուշան իլէ զէնկիպարա հարէքէթ իտէճէք տիր։

Իսմաիլիա 22 յունվ.

Ցունվար 11ինտէն 20սինէ գատար Սիվէեիշ գանալընտան 86 սէֆիյնէ միւրուր իթմիշ, վէ 1,880,000 ֆրանգ հասրլաթ վագը օլմուշ տուր։

Ադթինա 23 յունվ.

Եունանիսթան միլլէթ մէճլիսի, 18 ստաթ տէվամ իտէն շիտտէթլի միւղաքէրաթտան սոնրա, Իսբաբթալիս մուխասսէսաթընը գապուլ իթմիշ տիր։

Ֆրդրայի մուխալիֆէ ազասը բէյ վիրմէքտէն խմթինա իթմիշլէր տիր։

Պիւտճէ միւղաքէրէյի ումումիեէսինէ եարընքի կիւն միւպաշէրէթ իտիլէճէք տիր։

Վաշինկթոն 20 յունվ.

Պիր գաչ սէնէտէն պէրու, էվրոբա թարաֆընտան քիւլլիեէթլէ Ամերիգաեա հիճրէթ վուգու պուլմագտա, վէ պու սուրէթլէ եէրլիլէրին թէայիեշի տիւչարը միւշքիւլաթ օլմագտա օլտուղունտան, պունուն մէնի իչին, հիճրէթ իտէնլէրտէն ատամ պաշընա 5 տօլար բէսմի տուխուլիեէ ալընմասը վէ խասթէկեան իլէ էրպապը ճինաեէթին գապուլ օլունմասը հագդընտա, գօնկրէ մէճլիսինէ պիր լաեիհա արզ օլունմուշ տուր։

ՇԷՀԱՏԷԹԻ ԹՐԳԻԵԷ

Ադ ճիկէր վէ նէֆէս պօրուլարընն խասթալըգլարընճա, գաթրանն ֆիիլ վէ թէէսիրի հադդընտա, տօգթէօր Տալկէսին իմգասը թահթընտա, Պրուսսէնն թէրոէօրնէ նամ թրպպի զաղէթասա աթի իւղրէ օգունմուշ տուր։

Մ. Ժէրոտէլ Թարաֆընտան խթիհզար օլունան բասթիլլէր, էսասէն գաթրանտան միւրէքքէպ օլմաղա, էօյլէ աղըր մահզուրլարը տավէթ իթմէզ. Ժէրոտէլ Բասթիլլէրի, աղըզտա պէթաեթլէ էրիտիկի ճիհէթլէ, գաթրանընն պուղուլարընը թէարիճէն վէ սատէճէ նէֆէսլէմէքլէ, նէֆէս պօրուլարընս սէվդ իտէրլէր. պու սուրէթլէ ադ ճիկէրին էն ինճէ նէսճինտէ պիլէ գաթրան պուլունուր։

Իշթէ, Ժէրոտէլ բասթիլլէրինին էօքսիրիւկիւ թէսկին վէ պալիամը գօլայլըգլա սէօքմէքճէ վէ նէֆէսէ ֆէնա գօգու վէրէն մատտէլէրի իզալէ իթմէքճէ, ֆիիլ վէ թէէսիրի սէրիի, եօգարուտա պէեան օլունան հալէթթ սաեէսինտէ տիր։

1883 տէ, աօղթէօր Տէլմաս, Կոնտէ դէ Օբէրնոտա, պիհադգին իսպաթ իթմիշ տիր քի, Մ. Ժէրոտէլին իիսթիրաը, հադիգաթէն ֆէնինի թէտավինին թէրադգըընա տէլալէթ իտէր, վէ իշթէ պու սէպէպէ մէպնի տիր քի, Ժէրոտէլ բասթիլի հադգընտա բիւֆէգամըզընն նադարը տիդգաթընը հէլզ իթմիշիզ տիր։ Տէ. Տ-ԱԷ։

Իսթանպօլտա, — Պէյօղլուտա Գօն Մարշէտէ, վէ Ն. վէ Ժ. Գանծիւք պիրատէրլէրին Պրիթանիք նամ էճզախանէսինտէ, վէ Ֆիթաս, վէ Նէտէլլօս, վէ Թէօտորիոս, վէ Վէնսան, Կասապեան, վէ Տ. Մ. Մէզիրի, վէ Ա. Գէսթորիոս վէ Նէտէլգօս վէ գումբ. (Իսթանպօլ) էճզախանէլէրինտէ պուլունմագտէ տիր։

ՊԻԼՄԷՐ ԻԶԻՆ ՕՏՈՒՄԱԼԸՆԸԶ

(6154 Նէ-Դէրօտ գոէլյէ)

Շէօյլէքի, օլ հէնկեամտէ, Իրան տէվլէթի սէֆիրի, Շօշա կիթմէք իւղրէ Իսթանպօլտան ավտէթ իլէ էրզրումտան կէչմէքտէ օլուպ, վէ Ղազար եպիսկոպոսա, էջմիածինէ կիթմէք իւղրէ պիրլիքտէ եօլա չըդտըղընտան, վէ օլ վագթին ֆէնա պիր ուսուլի իգթիզասընճա, Իրանլըլար, Օսմանը հուտուտունա վասլ օլտուգլարընտա, զասպ իտէպիլտիքլէրի գըզղարը, կիւեա պիր ֆիւթուհաթ մագամընտա ալըպ պիրլիքտէ աշըրմագտէ պուլունտուգլարընտան, վէ Օսմանը ասկէրլէրիտէ, էօյլէ պիր ույղունսուզլուգ վուղու պուլմասընն նիյէթի մէմտուհէսիյլէ, տայիմա տիգգաթ իտիպ պըրագմամագլըղա հաղը տուրտուգլարընտան, հալիյլէ միեանէլէրինտէ պիր միւտարէպէ գուհուրա կէլմէքտէ, վէ թարաֆէյնտէն խայլիճէ թէլէֆաթ վուգու պուլմագտա իտի։ Պինաէն ալէյհ օլ տէֆա տախի մէզքիւր ֆէնալըգ վուգու պուլմուշ, վէ թարաֆէյնտէն մէճրուհ ջանլարտան պերիտէ Ղազար եպիսկոպոս օլմաղին, ատէթա պիր էօլիւ հալինտէ օլարագ էջմիածինէ կէօթիւրիւլմիշ իսէտ, սօնրատան նասըլ օլտուղու անլաշըլամամըշ իտի։ Վէ տիմէք տիր քի, էկէրչի Մխիթար սարկաւագտա պէրապէրինտէ պուլունմուշ օլսա իտի, քի՞մ պիլիր նէ կիւնա գաղալարա վէ պէլալէրէ ուղրաեաճագ իտի։ Մխիթար սօնրատան պու վագաաեը խապէր ալընճա, էօյլէ պիր ֆէլաքէթտէն գուրթուլմուշ օլտուղու իչին, Ալլահա թէշէքքիւր այլէմիշ իտի։

Ճէնապը Հագգ Մխիթարը, եալընըզ մէզքիւր թէհլիքէտէն գուրթարմաեըպ, իլլա, այնի վագըթլարտա, եումրուճագ տէնիլէն իլլէթի միհլիքէտէն տախի գուրթարմըշ տըր։ Շէօյլէքի, մէզքիւր Բասէն մանասթըրը գաղասընտաքի քէօյլէրտէ մէզքիւր իլլէթի վէխիմ զուհուրա կէլէրէք պիր չօգ թէլէֆաթ վուգու պուլտուղունտան, վէ սահիպ սէրվէթ պիր ատէմին սայքի Մխիթարա սինտաշ պուլունան էվլատը տախի իլլէթի մէզպուրէեէ գարպան կիթտիկինտէն, վէ օլ զէմանէն պիր ատէթի իւղրէ, մէրգում զէնկին չօճուղունուն քեաֆֆէյի էլպիսէլէրի մանասթրրա վիրիլիպ, վէ վանահայրտա Մխիթարա վիրտիկինտէն, վէ մէրգումտա իհթիեաճը պուլունտուղու ճիհէթլէ, էվվէլինտէն երյգաթտըրըպ թէմիզլէթ տիրմէքտիղին կիեինմէքլիկին բէք մուգիրը օլտուղունու պիլմէտիկի էճիլտէն, կէրչի ալըպ կիեինմիշ, վէ կէրչի էօյլէ պիր պուլաշըդ էլպիսէեի կիեինմէք տէկիլ, սալթ թօգունմագ վէ գօգուսունու ալմագ պիլէ էճէլի տավէթ իթմէք իտի իսէտ, հիչ պիր քէտէրէ ուղրամամըշ տըր։

Պատէհու, կէրչի շէյթանընն իղվասրյալա, իքի նէֆէր գարըլար, պաչդա պաչդա վագըթլարտա Մըխիթարը պաչտան չըգարմաեա չանտէլէր ալմաղա, գանի գանի ֆիրիլտաղ, գանի գանի ֆիրիլտաղ, գանի գանի ֆիրիլտաղ, գանի գանի ֆիրիլտաղ։ Ինչ ինչ

թիւ է, ի չիւնճիւ պիր խուսուս տալի սեպէպ օլմուշ իմիշ։ Չէօյլէքի, քէնտինին բուհանի ճիհէթտէ իլէրու կիրիմէսինէ եարարմ իտէպիլէճէք, մէղրիւբ մանասթիրտա հիշ պիր քիմսէ պուլունմատըգտան պաշդա, տէրս վիրմէքտէ օլտուղու չօճուղլար տախի բէք վայրագ, բէք գալչն Ֆիքիրլի, բէք անպիտան, վէ բէքտէ արարշ օլտուգլարընտան, պիր չէյ էպրէնէպիլէճէքլէրինտէն գաֆի իւմիտ օլունմուշտուր։

Մանասթիրին վանահայրը, մերդումին պըրադըպ կիտէճէկինի խապէր ալընճա, կէրչի բէք մահզուն վէ բէք միւքէտտէր օլարագ, դալմադըրընը չօգ արզու վէ չօգ իպրամ իլէմիշ իտէտ։ Մինթարընտա հէր հալտէ կիտէճէկինի անլատրընտան, հիւնի թէվէճճիւհիւնիւ պագը սագիտեարադ պըրադը վիրմիշ տիր։

Պիղիմ տիգգաթըմըզա նէզարէն, չիմտիրեէ դատար զուհուրա կէլէն վագտալարտան, Մինթար սարկաւագ իւղերինտէ պիւեիւք պիր թէլէվիւն միղտճըրդ կէօրիւլմէքտէ տիր։

(Տէլ-Ֆ)

ԹԷՐԻՐՏԱՂԸՆՏԱՆ ՄԷԹՈՒՊ

... Խմբագիր

«Վարժիկ» բարոյ յօդուածով մը, հրատարակեալ պատուական և ազգօգուտ Մանզումէիդ 6141 թիւ թերթին մէջ, Ս. Յով. վարժարանի վարժապետական (1) ժողովն կուգայ իւր թէ պատասխանել մեր այն յօդուածոյն որ լոյս տեսաւ լրագրոյդ 6134 թիւ թերթին մէջ, և որ իւր ճշմարտութեան յայտարար այնքան համակրանօք ընդունուեցաւ ողջամիտ ժողովրդեան կողմէ։ Մեք 'ի խնդրոյ բարեկամաց միայն, և այն յետ երկար վարանման, կը զիջանիմք ուր ուրեմն պատասխանել վարժապետարան ժողովոյն սոյն գրութեան, որ իւր չատագովութիւն մեր ազգային ներկայ դժողբի չափ անհրաժեշտ կացութեանն, զղջանաց և խորին արհամարհանաց միայն արժանի էր մեր կողմէ, քանզի ստորին դասատուաց յատուկ ցածութեամբ և միայն անձնական սին շահուց տեսակետով և թերեւս խղճի իսկ հակառակ եղած այդ չատագովութիւնն, իբրեւ բացարձակապէս հակառակ ամենեցուն ծանօթ մեր ազգային խղճալի կացութեանն։ Մեզ զղջանք պատճառած է, և առաւել քան զառաւել ստորնացուցած յաչս մեր սոյն գրութեան հեղինակ դասատուական խմբին այն անդամներն, որք չեն խղճած մեր ազգային մարմնին վրակող վերքերն ծածկել։ «Մի միայն անձնական շահէ թելադրեալ։»

Սակայն պատասխանենք։

Նախ վարժապետական խումբն Ռոտոսթոցւոյն իւր իրաւանց ու պարտուց գիտակցութիւն ունենալն կը յիշեցնէ մեզ, բան մը որ ճշմարտութիւն լինելէ շատ հեռու է։ Եթէ Ռոտոսթոցւոյն իւր իրաւանց և պարտուց գիտակցութիւնն ունենալէն պէտք է հետեւցնել անոր անկախութիւնն իւր ճակատագրին տնօրինութեան մէջ։ այն ատեն տղու մը չափ իսկ խելք ունեցած չը պիտի լինի այն որ այնպէս հաւատացած է։ Ռոտոսթոցին, այնքան ուշիմ յիրաւի, ինչպէս մեր նախորդ յօդուածոյն մէջ յիշուած է, երկարամեայ յոռի վարչութեան մը ներքեւ կսրուսած կամ ինչ որ ճշմարիտ եւս է իր սրրտին խորն թաղած է իւր պարտուց և իր ուրացց գիտակցութիւնն, ինքնաճանաչութեան այդ զգացումն, զոր բնապէս կունենայ ամեն ոք որ Ռոտոսթոյի նման աշխարհագրական դիրք ունեցող քաղաքի մը մէջ բնակի և որ «վարժիկ»ներու նման ունկնաթից և ակնախուփ չապրիր։

Պէտք չէ շփոթել Ռոտոսթոցւոյն ծանօթ ուշիմութիւնն իր ազգային շրջանակի մէջ ունեցած ազատութեանը հետ։ որ ցարդ ոչինչ եղած է և ոչինչ միայն արտադրած։ Առ ի՞նչ կը ծառայէ ուշիմ ըլլալ երբ չենք միջոց 'ի հանդէս բերելու ինչ որ կապասուի ուշիմ անձի մը գործունէութենէն։ Այս, Ռոտոսթոցին միշտ ուշիմ եղած է, բայց ոչ բաւական արձակ իւր ճակատագրին տնօրինելու այնպէս, ինչպէս որ էր խելքն ու խիղճն կը թելադրեն իրեն։ Արդ, ո՞ւր մնայ իւր իրաւանց ու պարտուց գիտակից Ռոտոսթոցին, ինչո՞ւ իր անընդհատ տարընչանաց ու դանդատանաց հակառակ «անկար» հովուի ձեռք մնաց այնքան երկար տարիներ։

Այս բոլոր հարցմանց պատասխանն սա միայն կրնայ լինիլ որ Ռոտոսթոցին կորուսած է մասամբ իւր իրաւանց ու պարտուց գիտակցութիւնն, և անտարբեր եղած ազգային շահուց, զոր այնքան եռանդեամբ պաշտպանած էր երբեմն։ Միով բանիւ, այսօր ոչ եւս է այն Ռոտոսթոցին որ այնքան համբաւաւոր եղած է ժամանակաւառ Ազգն ու կրօնն ցոյց տուած սիրովն ու պաշտպանութեամբ։

Կրցինք հասկցնել արդեօ՞ք «միամիտ» վարժապետական խմբին թէ ի՞նչ ըսել է իրաւանց ու պարտուց գիտակից լինելն։ և թէ ի՞նչ կենթադրէ այն։

Երբ սին շահասիրութիւնը չէ սեւեցուցած իւր սիրտն և կուրացուցած ղինքն։ անշուշտ պիտի հասկնայ վարժապետական ժողովը ինչ որ կը նշանակեն պարտք ու իրաւունք, և այլ եւս չը պիտի յանդգնի այնքան յախուռն հրապարակ նետուիլ ակար ղէնքերով ղինեալ։

Երկրորդ։ սրամիտ «վարժիկ»ներու խումբն, իր միամտութեան մէջ ժողովուրդը սին դովեստներով շոյելէ վերջ, կանցնի փայփայել ու դգուել եռանձնեայ Թաղ։ խորհուրդ մը, որուն մեծ դովեստիւ կուտայ պատուաւորութեան, արժանաւորութեան, ազդասիրութեան, անկախութեան, զօրաւորութեան, դպրոցասիրութեան (1) փառահեղ վկայականն, ում արժանի կը գտնէ ինքն։

Վարժիկներու սոյն վկայականն «բարի վարուց» տուեալ առ ինքնակոչ Թաղ։ խորհուրդն կրնայ խաբել ապուշ մը միայն։ Ինքնակոչ Թաղ։ Խորհուրդն իրօք ազդեցիկ, անկախ ու բարի լինելու համար շատ մը պայմաններու կը կարօտին, և այս պայմաններն անկախութիւն, ձեռնհասութիւն, ազդասիրութիւն բնական է որ վարժիկներու խելքէն վեր լինին։

Ճշմարտութիւնն այն է որ ներկայ եռանձնեայ Թաղ։ խորհուրդն իր կոչման համապատասխանող մարմին մը չէ թէ անկախութեան և թէ այլ հանգամանաց մասին զոյս թուեցինք վերեւ (1)։ Բայց մեք այդ խորհրդոյ վրայ շատ խօսելով մի գուցէ պատիւ մը ըրած լինինք իրեն, ուստի դառնանք «վարժիկ» ներուն գրութեան ձնացեալ մասին։

Երրորդ։ Խեղճ «վարժիկ»ներն ժողովրդեան իրենց գլացած պատուաւորութեան ու արժանաւորութեան վկայականն իրենք անձամբ կը պատրաստեն, իրենք կստորագրեն և իրենց վզէն կը կախէն։ երբ կելլան վկայել իրենց համար թէ՝ «պատուաւոր» ու «արժանաւոր»են։

Ցիրաւի մենք ալ կը փափաքինք որ եթէ ոչ ներկայիս գէթ ապագային այնպէս լինեին և քար դայթակղութեան լինելէ դադրէին։

Սպառելով այդ բարեբաստիկ ուտը, մեք ճշմարտութեան ի սէր ցոյց տամք դասատուական խմբին հանրածանօթ այն մէկ երկու անդամց և մանաւորապէս «միոյն» բուն արժէքն։ Այս տխուր պարտականութիւնը կատարել կը հարկադրէ մեզ մեր ճշմարտասիրութիւնն։ և կը ցաւիմք որ մեր դիտողութեանց մէջ բաժին մը ունենալ կուզեն իրենց անխոհեմութեամբն՝ դասատուական խմբին մի քանի անդամներն որ երբեմն իրը պարկեշտ անձինք մեր համակրանքն կը վայելէին և որք զայն կորուսին՝ կորուսանելով «ողջմտութիւնն» ու «անկեղծութիւնն»։ Դատաւորէ մը պահանջելի առաջին գլխաւոր հանգամանքն իր ձեռնհասութեան հետ «բարոյականութիւնն» է անշուշտ՝ բառին բուն և ընդարձակ նշանակութեամբ։ Եթէ բարոյականն անձի մը պատիւն է, ասոր հակառակն՝ անոր ամօթն ու նախատինքն է։ Ի մեծ դժբաղդութիւնն՝ այն իսկ Սբ. Յովհանեան վարժարանի վարժապետական ժողովոյն և դպրոցական անմեղ մանկտւոյն, այն անբարոյականութեան արարքներով աբատաւորեալ «անձ» (2) մը, որուն ձեռնհասութիւնը իւր բարոյականին չափ «բացասականէ» կոչուած է ի պաշտօն շնորհիւ երանձնեայ Թաղ։ խորհրդոյն։ որպէս զի իրմէ մեր մատաղ սերունդն Բաբիլոնի սատակաց վարքն ու բարքն սովրի։ Ո՞չչափ անամօթ պէտք է լինի մարդ որպէսզի յետ պէս պէս խայտառակութեանց և դայթակղութեանց՝ յանդգնի դեռ ևս պատուաւոր ու արժանաւոր դասել ինքզինքն։

Զուզելով աղտեղութիւնները քըրքըրել կը վերջացնեմք հոս մեր դիտողութիւնքն վարժապետական ժողովոյն յօդուածին պարունակութեան վրայ։ խօստանալով օր մը ազգային օրինաւոր ատեանի մը առջեւ ԱՆԴԻՄԱԿ պաշտպանել ազգային ուրիշ շահերու հետ կրթութեան դատն։

Ուստի կը խնդրեմք Սբ. Յովհան վարժարանի վարժապետական ժողովոյն այն անդամներէն՝ նա մանաւանդ «Ատենապետ» և «Ատենադպիր» պարոններէն, որ բարեհաճին սոյն ճշմարտութեանց ևս պատասխանել (եթէ ունին) դէթ զոհելով իրենց «սուղ» և «անգան» վայրկեաններէն մի քանիներն։

ՀԱՅ ՄԸ

1889 Յունվար 7
Ռոտոսթոյ

(1) Խեղճ «վարժիկ»ներուն ժողովն, երբ կուզեն այդչափ փառահեղ ածականներով գդուել և շոյոքորդել ներկայ եռանձնեայ Թաղ։ խորհուրդն։ արդեօ՞ք չեն յիշեր իրենց աշխատութեանց փոխարէն առ ի վարձատրութիւն Թաղ։ խորհրդոյ դանձապետի կողմանէ տրուած «սիլիկ, ծակ, պակաս» և գրեթէ հրապարակի մէջ անգործածելի «Մէճիտ»ներն (զարմանալին սա է որ այդ տեսակ ստակներ խորհրդոյ սնտուկէն երբէք պակաս չեն։ կարծես «սեղանաւոր» կայ խորհրդոյ մէջ) նաև Ծնունդի առթիւ միթէ՞ կարող պիտի ըլլան մէկ մէկ ամսական գոնէ ընդունելու, կամ ընդհակառակը ինչպէս ուրիշ անգամներ այս անգամ ալ գլխիկոր և ունայն յետս պիտի վերադառնան։

(1) Ինքնարակոյս եմք թէ դաւառական գործոց վրայ հմտութիւն և փորձառութիւն ունեցող Պեր։ Տէր Հըմայեակ Ս. եպիսկոպոս որ իրբ այցելու հովիւ Ռոտոսթոյ ժամանած է Ազգ։ կեդր։ Վարչութեան որոշմամբ սոյն Թաղ, խորհրդոյ անսահմանադրական ընտրութիւնն ու պաշտօնավարութիւնն, նա մանաւանդ բազմածախ վարժարանի մը հոգածութիւնն ու խնամակալութիւնն այդ եռանձնեայ խորհրդոյ բաժինն ինկած է, լուրջ ուշադրութեան առնելով կը փութայ օրինաց սահմանին մէջ պարտ ու պատշաճն ի գործ դնել յօդուտ հանրութեան։

(2) Որուն խայտառակութեանց արտաքոյ կարգի մի օրինակն ևս դեռ քանի մը օր առաջ նոյն իսկ վարժարանի մէջ տեղի ունեցաւ ի ներկայութեան դասատուական խմբին և աշակերտաց, որուն հետեւանքն եղաւ խեղճ աղքատիկ վարժապետի մը դպրոցէն հրաժարիլը։

(1) Պոլսոյ մէջ իրարու մօտ քանի մը թաղերու Ազգ։ տուրքը հաւաքելու գործը կրնայ յանձնուիլ միայն մէկ մարդու մը, իսկ գաւառական Թաղ։ խորհուրդք պէտք չունին մասնաւոր հաւաքչի, ատոր գործը կըրնայ յանձնուիլ առանց անպատեհութեան տեղւոյն Ազգ։ թահսիլտարին, հաւաքեալ Ազգ։ տուրքէն այսքան առ % յատկացնելով նմա։

(2) Քարոզիչք և քահանայք իրենց ձեռքը գտնուած բարոյական միջոցներով մասնաւորապէս հոգ տանելու են համոզելու ժողովրդին ամէն դասակարգերը որ Ազգ։ պիտույից համար տարեկան գոնէ փոքր տուրք մը վճարել անհրաժեշտ պէտք մը և միանգամայն պարտք մ'է, որպէս զի Պատրիարքարան և Առաջնորդարան կարող լինի դարմանել Ազգին ցաւերը և Ազգին արժանապատուութիւնը պահել, ևայլն։

8։ Դաւառներու մէջ գանձեալ Ազգ։ տրոյ կէսը դաւառական կեդրոնական մատուկին կը մնայ, որ պարտաւոր է հոգալ գանձման ծախքը և միւս կէսը կը ղրկուի ի Պատրիարքարան։ Իսկ Պոլսոյ մէջ գանձեալ Ազգ։ տուրքին 1/3ը կը մնայ Թաղ։ մատուկներուն, որք պարտաւոր են նոյնպէս հոգալ գանձման ծախքը, և մնացեալ 2/3ը կը յանձնուի Պատրիարքարանի սընտուկին։

Այժմ կարգն է որ թիւերով հաստատենք մեր առաջարկած դրութեան արդիւնաւորութիւնը։

Ենթադրելով որ դաւառներու մէջ կը բնակին 2,000,000 Հայ, կունենանք առ նուազն 250,000 տուն տուրք տուող, յորոյ զեղջելով 50,000ը իրը անկարող, կը մնայ 200 000։

Ասոնցմէ 7 առ % համեմատութեամբ տարին 15 ղրուշ տուրք տալու կարող 14,000 Հայ, 5 ղրուշ տուրք տալու կարող 13 առ % համեմատութեամբ 26,000 Հայ, 80 առ % համեմատութեամբ 2 ուկէս ղրուշ տուրք տալու կարող 160.000 Հայ,

Արդ

14,000×15=	210,000
26,000× 5=	130,000
80,000×½=	200,000
	540,000
Բացառիկ կարողութեան տէր ազգայիններէ գանձելի	20,000
Գումար	560,000

Պոլսոյ մէջ կ'ենթադրենք 150,000 Հայ բնակիչ կամ առ նուազն 28,000 այր չափահաս։ Ասոնցմէ զեղջելով 8,000ն իրը անկարող, կը մնայ զուտ 20,000 հետեւեալ դասակարգութեամբ։

10 % համեմատութեամբ տարին 30 ղ։ տուրք տալու կարող 2,000։ 10 % համեմատութեամբ 20 ղշ։ տուրք տալու կարող 2,000։ 10 % համեմատութեամբ 10 ղշ։ վճարելու կարող, 2,000։ 70 % համեմատութեամբ 5 ղշ։ տալու կարող 14,000 Հայ։ Արդ՝

2,000×30=	60,000
2,000×20=	40,000
2,000×10=	20,000
14,000× 5=	70,000
	10,000
Բացառիկ կարողութեան տէր անձերէ հաւաքելի	20,000
	210,000

Եղրակացութիւն

280,000	գաւառական Ազգային տուրքէ Պատրիարքարանի բաժին։
140,000	Թաղային Ազգ։ տուրքէ Պատրիարքարանի բժն։
420,000	
130,000	Պատրիարքարանի մասնաւոր հասոյթք։
550,000	

ՄԱՍՆ ԺԸ։

Սահմանադրական Հրահանգ և Ազգային Կանոն։

Ազգ։ օրինաց վերաքննութիւնէ, եաքը, պէտք է որ օրինաց անթերի կիրառութիւնը ապահովելու համար, վերաքննիչ յանձնախումբը ուղեցոյց ունենալով իրեն վերոյ խմբագրեալ և ի գործադրութեան եղած սահմանադրական հրահանգները, պատրաստէ նոր հրահանգներ, և որոշէ սահմանական անհրաժեշտ կանոնները, բացատրելով մասնաւորապէս ժողովոյ գիւաններու պարտաւորութիւնները և նոցա

գործելու եղանակը։ Եւ, դաւառներու մէջ, շատ տեղեր տեսած եմ Ազգայնականներ, որք բացարձակապէս չը գիտնալով թէ խնդիր մը ինչպէս կառաջարկուի, կամ ինչպէս եւ քանի՞ անգամ կը դրուի, տպարգիւն ժամանակաթերթեան կը մոռնային ժողովները կամ խարհարդները։ Իրը դարմանն այս անպատեհութեանց, կարեւոր կը սեպեմ մասնաւոր հրահանգներ գրկել ամէն տեղ բացատրելով մանրամասնօրէն Ազգայնականաց, Ազգայնադարաց եւ անդամոց պարտաւորութիւնները եւ նոյա պաշտօնական գործառնութեանց եղանակը, այս նկատմամբ յոյժ օգտակար կը լինի նաեւ եթէ բոլոր սահմանադրական հրահանգները հաւերէն ու տաճկերէն լեզուօք տպագրել տալով գրկուին առ ամենայն Ազգային պաշտօնական մարմին։

Մարդիրոս Բ. Փափազեան

12 դեկտ. 1888 · Իւսկ. Սէլամիէ։

ՑԱՆԿ

Մասն Ա. Հիմունք և Սկզբունք Ազգային Օրինաց։
Մասն Բ. Պայմանք ընտրողութեան և ընտրելիութեան։
Մասն Գ. Կազմութիւն Թաղ. վարչութեանց և Կ. Պոլիս։
Մասն Դ. Համագ. Կրօն. Ժողով։
Մասն Ե. Կազմութիւն Երեսփոխանութեան և Երեսփ. Ժող։
Մասն Զ. Ընտրելիք Պատրիարքութեան։
Մասն Է. Պարտիք Ս. Պատրիարքի։
Մասն Ը. Ուխտ Ս. Պատրիարքի։
Մասն Թ. Կազմութիւն Ժողովոց և Խորհրդոց Կեդր. Վարչութեան։
Մասն Ժ. Առաջնորդութիւնք, Առաջնորդական ընտրելիք, Պարտիք Առաջնորդաց և Սկզբունք վերակազմութեան Առաջ. վիճակաց։
Մասն ԺԱ. Կազմութիւն գաւառային կամ թեմական Ժողովոց։
Մասն ԺԲ. Կազմութիւն Վարչութեանց և թեմական։
Մասն ԺԳ. Վանօրայք։
Մասն ԺԴ. Դարձադիր Ծանձնաժողով աստ և ի գաւառս։
Մասն ԺԵ. Վարձատրութիւն և պատիժ բարոյական։
Մասն ԺԶ. Կենսագրութիւն պաշտօնաւոր և անպաշտօն Եպիսկոպոսաց, Վարդապետաց, Քահանայից և Ազգ. վարչական պաշտօնէից։
Մասն ԺԷ. Ազգ. տուրք կամ հանգանակութիւն։
Մասն ԺԸ. Սահմանադրական հրահանգք ի բարւոք կիրառութիւն Ազգ. Օրինաց և Ատենական կանոնք։

Վ Ե Ր Ջ

ԱՄԷՐԻԿԱՅԻ ՄԷՋ

ՊԸՖԷԼՕ

Շէհրի մէջքիւր, Նիւ-Եօրդ էեալէթինտէ, ճէսամէթ, Թիճարէթ վէ շէհրէթ ճիհէթի իլէ իւչինճի մէվգիսէ մալիք օլուպ, էեալէթի մէջլուրէնին պիրինճի շէհրի Նիւ-Եօրդ, իքինճիսի իսկ Պրուքլին տիր։ Պըֆէլօ, իրի կէօլիւն միւնթէհայի շարդիսէսինտէ վէ Նիակարա նէհրինին հէման մէնպահինտէ, Նիւ-Եօրդտան 300 միլ պուսի մէսաֆէտէ վագը օլուպ, էհալիսի 250,000 նուֆուստան իպարէթ տիր։ Պուրատա պուլունտուղումուզ միւատէթտէ, շէհիրտէ սէրկիի ումումի վագը օլուպ, եիւզ պինլէրճէ էհալի, սէրկիի մէզքիւրու կէօրմէք իչին, եադրն վէ ուղաղ թարաֆլարտան կէլմիշէր իսի։ Սէրկիի մէզքիւրէ, Ամէրիգանըն պիր չօգ էեալէթլէրինտէն իսթիրատաթ, վէ տիւնեանքն պիր չօգ ճիհէթլէրինտէն հայվանաթ ճէլպ իտիլմիշ իսի։ Սէրկի, թամ 10 կիւն տէվամ իտիպ, պու միւտէթտէ, շէհրին օթէլ վէ խանէլէրի զիւարէթճիլէր իլէ տօլմուշ իսի։ Ամէրիգատա սէնէպէսէ-նէ իսթիրաթը միւսթէլիֆէ մէյտանէ կէլմէքտէ օլուպ, սէրկիի ումումի, իսթիրաթը մէզպուրէէի, պէրայի թէշվիգ էնղարը ամմէնէ վաղ իթմէք իչին էն միւնասիպ պիր վասըթա տըր։

Շէհրի մէզպուրտէ, 40 գատար մէքէթիպի ումումիյէ օլուպ, 31 նիւմէրօ իլէ մուրաղգամ մէքթէպ Ամէրիգատա էն ճէսիմի իթիպար օլունմաղատա տըր քի, չակիրտանը 2,775 նէֆէրտէն իպարէթ տիր։ Շէհրին թէֆէրրիւճ վէ թէնէզզիւհկեահ թէէսսիսատընա 2,000,000 տոլար (պէշ եիւզ պին լիրա տիմէք տիր) մէսարիֆ օլունմուշ օլտուղունտան, կէրէք էհալի վէ կէրէք զիւարէթճիլէր իչին, բէք կիւզել թէնէզզիւհկեահլար մէվճուտ տուր։ Պըֆէլօտա, դաղէթա, Իսթանպօլտա սաթըլմաղատա օլան էքմէքտէն զիւատէ սաթըլմաղատա օլտուղունա ասլա չիւպհէմ հօգ տուր, պիր չօգ եէմմի, վէ հաֆթալըդ, վէ սայիր բէսայիլի մէվդուութէ նէշր օլունմաղատաատը։ Շէհիրտէ 16 պանդա, 133 քիլիսէ, 21 խայրաթխանէ, 7 թէաթրօ, 18 քիւթիւպխանէ, 22 պիւհիւք օթէլ, վէ թէէսսիսատը մէտէնիյէնէ մախսուս պիր խայլի էպնիեէյի միւքէլլէֆ վարտը։ Պուրատա պուլունտուղմուզ միւտէթտէ, մէմալիքի Շահանէտէ իքէն, բէք չօգ տէֆալար վասֆընը իչիթմիշ, վէ հադգընտա օգուհուպ միւթալէա իյլէմիշ օլտուղում Նիակարա չաղլաղանընտան անճադ պիր գաչ սաաթ պուտի մէսաֆէտէ օլտուղումուզու տէր խաթը իլէ, անը կէօզլէրիմիզ իլէ տախի կէօրմէք լիկի պիթթապի արզու իտէրէք, սաղահլաէրն գալդըպ չըմէնտըֆէր իլէ մահէլլի մէզպուրէ մուվասլէթ իթիք։ Մէզքիւր չաղլաղան, պիր չօգ զիւարէթճիլէրի իլք տէֆա մէյհուս իյլէտիկի կիպի, պիզի տախի տիւչարը մէէհուսիյէթ իյլէտի։ Նիակարա չաղլաղանընը՝ մէէմուլ իթիտիկիմիզ կիպի պուլմատը։ Լաքին, պու մէէհուսիյէթ անճադ պիր միւատէթ տէվամ իտիպ, չաղլաղանը իհմաթա իտէն ատաճըզ լարը տօլաշտըդճա, վէ պիր գաչ սաաթլար ճիվարը մէնզարէտէ էյլէնիպ առուրտուգճա, օլ իլք տէֆա գալպտէ հիսո օլունան մէյհուսիյէթ, հէյպէթէ վէ աղամէթէ թէհավվիւլ իյլէտի։ Ամէրիգա, պիր չօգ մէվագրի թապիյէյի մէշհուրէ վէ մէնզարէյի պինաղիրէ իլէ տօլու պիր մէմալիք օլմաղլա պէրապէր, մէմալիքի սայիրէտէ, Նիակարա չաղլաղանը գատար շէօհրէթ պուլմուշ հիչ պիր մէվզը եա մէնզարէ զիքր օլունմաղ։ Ամէրիգատա պիլէ էն զիւատէ ճալիպի տիդդաթ վէ հայրէթ մէնզարէ, Նիակարա չաղլաղանը տը։ Թապիի ալէմտէ մէզքիւր չաղլաղան գատար ազիմ վէ վէխիմ հիչ պիր մէնզարէ թէխայեիւլ օլունմամաղ։ Շու սաթըրլարը եազար իքէն միւթէէսսիր օլտուղում մէնզարէտէն, ֆիքրիմ գալէմիմտէն զիւատէ սիւրաթ իլէ հարէքէթ իթմէքտէ տիր։ Իլէրուտէ վագթիմ միւսաատէ իյլէտիկինտէ, «Նիակարա չաղլաղանը» իւնվանը իլէ պիր պէնտի մախսուս գալէմ ալարագ, Մանղումէնին բաղչէթլու գարիւնընա, օլ պապտէ պիր ազ մալիւմաթ վիրմէք իսթէրիմ։

Գ. Ճ. ՊԱՍՄԱՃԵԱՆ

1888 Դեկտ. 28

ԱՄԷՐԻԳԱ-ԶԻՍԹԸՐ

ՍԱՐՍԱՓԻՑԵԼ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Յունվար 12

Խմ. Ում. տիւն ոգ. գր. Գ. Բ	16-31
» » » էն եիւքսէք	16-52
» » » էն աշաղը	16-28
Պու սապահ աշքլտը	16-31
Իսթիդ. տախիլի տիւն գաբ Գ. Բ.	43-04
» » էն եիւքսէք	43-09
» » էն աշաղը	42-37
» » աշքլտը	43-03
Մըսըր միւթահհիւտ գաբ.	–
Պու սապահ աշքլտը	–
Սէրի Ա. Գ. Բ.	28-
» Բ.	16-
» Գ.	16-31
Բուլգարի շըմէնտըֆէրի	48-25
Ագճէ Ֆայիզի	8-
Բաբօր, ղուրուշ	–
Հէվալէսիպ »	25-

ՖԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԱՍԸ

Գրէտի ժէնէրալ Դ. Բ.	9-
Իսթանպօլ պանգասը	7-10
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-20
Թրամվայ	4-70

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՖԻՆԱՆՍԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղուրուշտան	Ղ. Փ.
Պէնգալ Այճիտիյէ Ֆարգը	108-35
Մէթալիք »	102-20
Պէշիք »	103-30
Սալիբուդ »	103-30
Ինկիլիզ լիրասը	110-30
Ֆրանսըզ լիրասը	87-25
Բօլ	91-
Գրիմից ալթունու	51-05
Գարպօն գայմէսի	8-35

ԹԱՍՖԻՑԵԼ

	Ղրշ. Փ.
Իրի	10-20
Ուֆաղ	11-30

ՏՕՔԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

Մասնաւոր դարման
Գաղղիական ախտից, եւ ծնընդական գործարանաց։
Կալաթա, կամուրջին գլուխը, Թիւ 5։

ASTHME CATARRHE

ԱՍԹՄ ԳԱԹԱՐ

Ինչպու Լրվասսէօր Թիւպլէրին իսթիմալիյլէ, նէֆէս տարլըպ վէ կէօքիւս սըգընթըսը անինտէ տէֆ օլմաղատա տրը։ — Պունու ալան զաթ, գութուսու իւզէրինտէ պուլունան Լրվասսէօր իսմինին պուլունմասընա տիդդաթ իյլէմէլի տիր։ (Գութուսու 3 ֆրանգ տրը)։ — Տէբօսու փարիստէ ռիւ Մօնէտէ վագը 23 Նիւմէրօ իլէ մուրագգամ Ռօպիքէ էճզախանէսի տիր։

Պուրատա Մ. Գանթիւ պիրատէրլէրին Պրիթանիք նամ էճզախանէսինտէ պուլունմաղատա տրը։

NEVRALGIE ՆԷՎՐԱԼԳԻ (պաշ ալրըսը) ՄԻԿՅԻՆ (քէշալիք պաշ ալրըսը) ԳԻԼՌԱՆԲ Տ'ԷՍԹՕՄԱ (միտէ սանճըսը) վէլհասըլ սինիրէ տայիր օլան հէր նէվի ֆէնալգիլար, Տօքթօր Cronier նին Անթինէվրալժիք նամ հապլարը յլա տէֆ օլմաղատա տրրլար։ Գութուսու 3 ֆրանգ տրրլար։ Գութուլարըն իւզէրլէրինտէ ֆապրիգալարըն տամղըլարը պուլունմասընա տիդդաթ էյլէմ տիր։ — Տէբօսու փարիստէ ռիւ տը լա Մօնէտէ վագը 23 Նիւմէրօ իլէ միւրագգամ ՐՕԲԻՔԷ Robiquet, 23. Rue de la monnaie à Paris էճզախանէսի օ. լուպ, վէ իսթանպօլտա Մէզիքի վէ դումբանէասը էճզախանէսինտէ պուլունմաղատա տրը։

Սապրգ Մամուլուն սահիպ խթիեազը Այվազեան էֆէնտի, Գալաթատա Բէնչէնպիհ-Պաղարընտա, Իրսի խանընտա պիր մաղազա քիւշատիյէ, Նէֆիս զէյթուն եաղը, վէ լէպիզ շարապ, վէ մաստիգա վէ էն ալէա ճինտէնտէ սապուն, վէ քէզալիք էնվայի նէֆիս գօնեագլար, վէ հաթթա ժորժ Սալամոն գօնեաղը տախի կէթիրթմէքտէ պուլունտուղունտան, մէմուն օլմալարընը արզու իտէն զաթլարըն թէշրիֆլէրի իսթար վէ տավէք օլունուր։

Պոզչա ատասընտան պիր սէնէլիքտէն Երկիրմի սէնէլիկէ գատար էսկի շարապլար իլէ, Գրպրըսըն տախի Գումանտարիա թէմիեէ օլունան շարապլարը պուլունտուղունտան, լիւզումա պուլունան զաթլարըն մալիւմաթը օլմաղ իւզրէ, իլան օլունուր։

ԻԼԱՆ

Ալէլ ումումի էրմէնի մէքթէպլէրինտէն չըդան թալէպէլէրին թիւրքճէ եազըլարը, հիւսիւն վէ իմլա ճիհէթի իլէ տուն օլտուղու էքսէրիա կէօրիւլմէքտէ օլուպ, մէքթէպլէրտէ հիւսնիւ խաթթըն լիւզումա տախի, էն էվվէլ Գուրգէն էֆէնտինին թահրը իտարէսինտէ պուլունան Հայկական մէքթէպլինտէ պիր սէնէտէն պէրու, մէվզիի նահանգաց։ — Դեսպանք և հիւպատոսք։ - Հայրապետութիւն Հայոց։ Կեդրոնական վարչութիւն Հայոց Թուրքիոյ։- Ազգ. Կեդրոնական վարչութիւն, պաշտօնեայք Ազգ. Պատրիարքարանի։- Առաջնորդութիւնք Թուրքիոյ և հովուութիւնք։- Համագումար Թաղօրէից Կ. Պոլսոյ։- Բարեգործական եւ կրթ. Ազգ. հաստատութիւնք, նոյն մասնաւոր հաստատութիւնք. Հոգեւորական Հայ հասարակութիւն։- Բողոքական Հայ հասարակութիւն։- Հայ բժիշկք։- Հայ փաստաբանք։- Ընկերութիւնք շոգեշարժ նաւարկութեան։- Ժամանակացոյց երթեւեկութեանց կառախմբոց ընդ մէջ Կ. Պոլսոյ եւ Վիէննայի։ — Սակագին տոմսակաց երթեւեկութեանց Կ. Պոլսոյ և արուարձանաց։ Գլխաւոր ազգաց դրամներուն բաղդատութիւնը։ — Կանոնագիր հեռագրութեանց Եւրոպական եւ Ասիական քաղաքաց Թուրքիոյ։ — Նիհ Թարիֆա) հեռագրի Միջազգային թելերու։ -- Եւրոպական միջազգային թղթատարութիւնք։ — Ժամանակացոյց սուրհանդակաց Օսմ. Միջ. թղթատարութեանց։ — Ցուցակ անուանց Մկրտելի Երեխայերից, արական եւ իգական սեռի։ — Ժամանակացոյց ցամաքային թղթատարութեան տարական Թուրքիոյ։ — Ազգ. և Ծանուցմունք։

Ասոնցմէ զատ ընտիր ասացուածոց հաւաքածոյ մ՚ալ զետեղուած է գործոյն մէջ ինչպէս եւ առտնին խիստ ճոխ ու ամենակարեւոր գիտելիք, առողջապահական ծանօթութիւնք եւ գիտական տեղեկութիւնք։

ԳԻՆՆ Է 3 ՂՐՈՒՇ

Կը գտնուի ամէն գրավաճառաց քով։ Կեդրոնատեղին է Պաղտատլեան գրատուն Յակոբեան խան Կ. Պոլիս։

ԽԱՆԵԻՆ ՊԻՐ ԱՏԷՄ

ՀԻՐԵՍԵԷՑԻ ՂԱՐԻՊԷ

Էսէրի

Ց. ԳՈՒՐԳԱՆ Վէ Մ. ԳԻՏԱՐԻ

Մէգքիւր շայեանը գրասաթ քիթապըն սօն դըսմը օլան իքինճի դըսմը տախի չէգմիշ օլուպ, վէ պիրինճի ճիլտի 6, վէ պու ճիլտի տախի 7 ղուրուշա սաթըլմաղտէ օլտուղունտան, հէմթէշվիդաթ վէ հէմտէ իսթիֆատէ նէյեթիյլէ, հէր քէսին օգուդասընը արզու վէ նասիհաթ իտէրիզ։

ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ ՕՐԱՑՈՅՑ

Խայլի սէնէտէն պէրու, 6–7 լիսանտէն օլարագ, տիվարա ասըլմագ իւզրէ թապ իտիլմէքտէ օլան Օրացոյց, պու սէնէ տախի կիւզելճէ թապ իտիլմիշ օլտուղունտան, կէրէք Իսթանպօլտա Սուլթան համամինտա վագը 14 Նիւմէրօլու Զարդարեան մաղազասընտա, վէ կէրէք սաթըճըլարտա սաթըլմաղտէ տիր։

ՐԷՍԻՄԻ Վէ ԹԱՐԻՖԻ

ԻՔՆԻՐԻ ԷԼԻՖՊԱՑԻ ՕՍՄԱՆԻ

Եէտինճի թապը

Մուալլիմի մէշհուր ռիֆաթլու Աբիկեան Սիհրան էֆէնտինին թէրթիպքէրտէսի օլուպ, Մէարիֆ նէզարէթի ճէլիլէսի վէ Ազգ. Ուսումնական խորհուրդ թարաֆլարընտան թահսին իտիլմիշ, վէ միլլի վէ էհնէպի վէ քէզալիք Միացեալ ընկերութիւնուն մէքթէպլէրինտէ օգութարարլըմաղատա պուլունմուշ օլան մէզքիւրքիթապ թիւրքճէյին գրասաթընը վէ պունունլա պէրապէր իսմասընը բէք սուհուլէթլէ վէ աղ վագթի զարֆընտա էյարէտիր։

Ֆիյ 1 ղուրուշ

Մէքթէպլէր իչին 100տէ 25 թէնզիլ

ՈՒՂԵՑՈՅՑ

ՊԱՐՍԿԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

Ի պէտս Ազգ. վարժարանաց

Աշխարհաբար

ՑԱՐ. ՏԷՐ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

Դեր-Անդամ Նախադատ ատենիկարնոյ եւ դասատու Օսմանեան լեզուի

Պարսկերէն լեզուի ուսուցման համար դիւրընտել ոճով և բարոյալից դասերով պատրաստուած ընտիր դասագիրք մ՚է։ կը ծախուի Պապը ալի ճատտէսին 44 թիւ «Ասբը»ի գրատունը, գին 5 ղրշ։

ՄԱՐՏԻՆԵԱՆ ՄԷԹՈՒԴ

ՊԸՖԷԼՕ

Շէհրի մէզքիւր, Նիւ-Եօրդ էեալէթինտէ, ճէսամէթ, Թիճարէթ վէ շէհրէթ ճիհէթի իլէ իւչինճի մէվգիսէ մալիք օլուպ, էեալէթի մէզլուրէնին պիրինճի շէհրի Նիւ-Եօրդ, իքինճիսի իսկ Պրուքլին տիր։ Պըֆէլօ, իրի կէօլիւն միւնթէհայի շարդիսէսինտէ վէ Նիակարա նէհրինին հէման մէնպահինտէ, Նիւ-Եօրդտան 300 միլ պուսի մէսաֆէտէ վագը օլուպ, էհալիսի 250,000 նուֆուստան իպարէթ տիր։ Պուրատա պուլունտուղումուզ միւատէթտէ, շէհիրտէ սէրկիի ումումի վագը օլուպ, եիւզ պինլէրճէ էհալի, սէրկիի մէզքիւրու կէօրմէք իչին, եադրն վէ ուղաղ թարաֆլարտան կէլմիշէր իսի։ Սէրկիի մէզքիւրէ, Ամէրիգանըն պիր չօգ էեալէթլէրինտէն իսթիրաթ, վէ տիւնեանքն պիր չօգ ճիհէթլէրինտէն հայվանաթ ճէլպ իտիլմիշ իսի։ Սէրկի, թամ 10 կիւն տէվամ իտիպ, պու միւատէթտէ, շէհրին օթէլ վէ խանէլէրի զիւարէթճիլէր իլէ տօլմուշ իսի։ Ամէրիգատա սէնէպէսէ-նէ իսթիրաթը միւսթէլիֆէ մէյտանէ կէլմէքտէ օլուպ, սէրկիի ումումի, իսթիրաթը մէզպուրէէի, պէրայի թէշվիգ էնղարը ամմէնէ վաղ իթմէք իչին էն միւնասիպ պիր վասըթա տըր։

Շէհրի մէզպուրտէ, 40 գատար մէքէթիպի ումումիյէ օլուպ, 31 նիւմէրօ իլէ մուրաղգամ մէքթէպ Ամէրիգատա էն ճէսիմի իթիպար օլունմաղատա տրը քի, չակիրտանը 2,775 նէֆէրտէն իպարէթ տիր։ Շէհրին թէֆէրրիւճ վէ թէնէզզիւհկեահ թէէսսիսատընա 2,000,000 տոլար (պէշ եիւզ պին լիրա տիմէք տիր) մէսարիֆ օլունմուշ օլտուղունտան, կէրէք էհալի վէ կէրէք զիւարէթճիլէր իչին, բէք կիւզել թէնէզզիւհկեահլար մէվճուտ տուր։ Պըֆէլօտա, դաղէթա, Իսթանպօլտա սաթըլմաղատա օլան էքմէքտէն զիւատէ սաթըլմաղատա օլտուղունա ասլա չիւպհէմ հօգ տուր, պիր չօգ եէմմի, վէ հաֆթալըդ, վէ սայիր բէսայիլի մէվդուութէ նէշր օլունմաղատաատը։ Շէհիրտէ 16 պանդա, 133 քիլիսէ, 21 խայրաթխանէ, 7 թէաթրօ, 18 քիւթիւպխանէ, 22 պիւհիւք օթէլ, վէ թէէսսիսատը մէտէնիյէնէ մախսուս պիր խայլի էպնիեէյի միւքէլլէֆ վարտը։ Պուրատա պուլունտուղումուզ միւատէթտէ, մէմալիքի Շահանէտէ իքէն, բէք չօգ տէֆալար վասֆընը իչիթմիշ, վէ հադգընտա օգուհուպ միւթալէա իյլէմիշ օլտուղում Նիակարա չաղլաղանընտան անճադ պիր գաչ սաաթ պուտի մէսաֆէտէ օլտուղումուզու տէր խաթը իլէ, անը կէօզլէրիմիզ իլէ տախի կէօրմէք լիկի պիթթապի արզու իտէրէք, սաղահլաէրն գալդըպ չըմէնտըֆէր իլէ մահէլլի մէզպուրէ մուվասլէթ իթիք։ Մէզքիւր չաղլաղան, պիր չօգ զիւարէթճիլէրի իլք տէֆա մէյհուս իյլէտիկի կիպի, պիզի տախի տիւչարը մէէհուսիյէթ իյլէտի։ Նիակարա չաղլաղանընը՝ մէէմուլ իթիտիկիմիզ կիպի պուլմատը։ Լաքին, պու մէէհուսիյէթ անճադ պիր միւատէթ տէվամ իտիպ, չաղլաղանը իհմաթա իտէն ատաճըզ լարը տօլաշտըդճա, վէ պիր գաչ սաաթլար ճիվարը մէնզարէտէ էյլէնիպ առուրտուգճա, օլ իլք տէֆա գալպտէ հիսո օլունան մէյհուսիյէթ, հէյպէթէ վէ աղամէթէ թէհավվիւլ իյլէտի։ Ամէրիգա, պիր չօգ մէվագրի թապիյէյի մէշհուրէ վէ մէնզարէյի պինաղիրէ իլէ տօլու պիր մէմալիք օլմաղլա պէրապէր, մէմալիքի սայիրէտէ, Նիակարա չաղլաղանը գատար շէօհրէթ պուլմուշ հիչ պիր մէվզը եա մէնզարէ զիքր օլունմաղ։ Ամէրիգատա պիլէ էն զիւատէ ճալիպի տիդդաթ վէ հայրէթ մէնզարէ, Նիակարա չաղլաղանը տը։ Թապիի ալէմտէ մէզքիւր չաղլաղան գատար ազիմ վէ վէխիմ հիչ պիր մէնզարէ թէխայեիւլ օլունմամաղ։ Շու սաթըրլարը եազար իքէն միւթէէսսիր օլտուղում մէնզարէտէն, ֆիքրիմ գալէմիմտէն զիւատէ սիւրաթ իլէ հարէքէթ իթմէքտէ տիր։ Իլէրուտէ վագթիմ միւսաատէ իյլէտիկինտէ, «Նիակարա չաղլաղանը» իւնվանը իլէ պիր պէնտի մախսուս գալէմ ալարագ, Մանղումէնին բաղչէթլու գարիւնընա, օլ պապտէ պիր ազ մալիւմաթ վիրմէք իսթէրիմ։

Գ. Ճ. ՊԱՍՄԱՃԵԱՆ

1888 Դեկտ. 28

ԱՄԷՐԻԳԱ-ԶԻՍԹԸՐ

ԻՐԱԳԻՑՈՒԹԻՒՆ

Ի ՊԷՏՍ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ

Տօգթօր Սաֆրէէնին էսէրինին թէրճէմէսի օլարագ, վէ գրսսալթըլմըշ օլտուղու, վէ պու ճիւմլէ իլէ տախի պիր չօգ միւֆիտ մալիւմաթլարը չամիլ օլարագ, 116 սահիֆէսէն իպարէթ պուլունասուղու հալտէ, Օրթաքէօյտէ վագը Հօիփսիմեանց վարժարան թարաֆընտան պու քէրրէ մէզքիւր լեվհա իլէ պիր քիթապ թապ ու նէշր իթտիրիլմիկի, վէ եալընըզ 4էր ղրուշա սաթըրլարը, մամէմունիյէ կէօրիւլմիշտիր։

Մէզքիւր քիթապ, չակիրտանէ լաեըդլը սուրէթտէ թէտրիս օլունտուղու վէ հէրքէս թարաֆընտանտա տիգգաթը սուրէթտէ օգուտնուլտուղու թագտիրտէ, գիհատէսիյլէ իսթիֆատէ իտիլէճէկինտէն, հէր մէքթէպտէ թէտրիսինի, վէ հէրքէսինտէ պիրէր նիւսխէ ալարագ օգուտեուպ քէսպի մալիւմաթ իյլէմէլէրինի, խասսէթէն արզու վէ նասիհաթ իտէրիզ։

ՏԱՐԵՐՔ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԵԶՈՒԻ

Տէօրտինճի թապը

Էսէրի Միհրան էֆէնտի Սրիկեան

Ազգ. Ուսումնական խորհուրդ վէ Միացեալ ընկերութիւն վէ միլլի գօլէշէրիմիզ թարաֆընտան թահսին վէ գապուլ իտիլմիշ օլան մէզքիւր քիթապ, լիսանի Օսմանինին գավախտինի պիսուհուլէ էօյրէթմէքտէ պի էմսալ տըր։

Մէքթէպլէրէ 4 պուշուգ, մասատասընաճ ղուրուշ տուր։

ԸՆԴԱՐՁԱԿ

ՕՐԱՑՈՅՑ

1889

ԹՈՒԱԿԱՆԻ

ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ Ս. Փ. ԱԶԳ. ՀԻՒՆ.

ՏՊԱ. Գ. ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ

(Արամեան)

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Յառաջիկայ տարուան ընդարձակ օրացոյցը՝ բացի պարզ օրացոյցէ ճոխացած է խիստ կարեւոր և օգտաշատ տեղեկութեամբք։

Օսմանեան կայսրութիւն — Սուլթանք— Աւագանի կայսերական Պալատան։— Նախարարք Բ. Դրան.-Մեծ պաշտօնատարք Մայրաքաղաքի։ —Հրամանատարք բանակաց։—Կուսակալք